

»Selv vidste hans, hvad han ville gøre« (Johs. 6,6)

Penge

Ude ved *Golgata* ser vi en mand, hængende på sit kors imellem to andre, ribbet for alt, og vi hører hans råb: »Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?«

Det er vor Frelser, der nu i unævnlig lidelse fuldbyrder frelsesværket.

Mon der er nogen, der derude tænker på penge? Spiller penge overhovedet nogen rolle i frelsesværket? Var det ved hjælp af dem, han fuldbyrdede sit værk? Nej og atter nej! *Peter* understreger det ved at sige, at det *ikke* var med sølv eller guld, vi blev løskøbt fra vort tomme liv, men med Kristi dyrebare blod (1. Peter 1,18).

Havde vor Frelser kunnet udrette mere, hvis han havde haft flere penge? Spørgsmålet er så tåbeligt at det ikke behøver noget svar.

Det største, der nogen sinde er fuldført, har penge ikke haft den mindste andel i.

Guld og sølv havde han ikke – guld og sølv bad han aldrig om – guld og sølv gjorde han sig aldrig afhængig af – derfor led hans tro aldrig skade – derfor forringedes værdien af hans indsats aldrig.

Ikke med sølv eller guld – det kan nok give os noget at tænke over inde for Guds åsyn!

Hans tjenere

Ingen har udrettet mere for Herrens sag end hans apostle og deres medarbejdere, hverken kvantitativt eller kvalitativt. Var det ved hjælp af penge, de nåede så vidt omkring og fik plantet evangeliet i hele den daværende verden? Hører vi dem nogen sinde bede om økonomisk støtte? Ikke så meget som een gang!

Heller ikke for deres vedkommende var det altså ved guld eller sølv, de udførte deres mægtige gerning, men ved at give sig selv hen, så hele deres liv var et eneste offer.

Et værk af åndelig betydning kan i følge sit væsen aldrig bero på noget så uåndeligt som penge.

Det kan heller ikke gennemføres ved hjælp af dem, men kun ved at Herrens tjenere følger i deres Herres spor, rede til at miste alt og blive ofret.

Hvordan fik de så det daglige brød? Mon han, der havde lært dem at bede: »Giv os i dag vort daglige brød,« ville glemme at besvare den bøn, han selv havde pålagt dem?

For *Paulus'* vedkommende blev bønnet besvaret derved, at han arbejdede som teltmager og således tjente til sine daglige fornødenheder. *Paulus* var altså ikke »heltidsarbejder«? Nej, *Paulus* var ikke »hel-

tidsarbejder«! Kunne han ikke have udrettet mere som »heltidsarbejder«? Nej, han kunne ikke have udrettet mere som »heltidsarbejder«!

For de andre apostles vedkommende ser det ud til, at de menneskelig talt levede fra hånden i munden – »sølv og guld har jeg ikke,« sagde *Peter* (Ap. G. 3,6) – men aldrig manglede, hvad de behøvede. De vidste, at alt guld og sølv på jorden hører Herren til, hvor det end befinder sig, og han lod dem få til det daglige brød, til klæder og hvad de måtte behøve. Herren lever jo!

Tryghed

Giver penge ikke tryghed og sikkerhed? Når der er penge i banken, kan vi så ikke bedre samle os om det åndelige arbejde og være uden bekymring for kommende dage?

Sådan så apostlene ikke på tilværelsen. De kendte ikke *Lina Sandells* sang: *Ingen er så tryk i fare som Guds lille børneskare*, men havde de kendt den, kunne de have sunget den af fulde hjerter, thi ingen var tryggere end de, skønt de ingen jordisk sikkerhed havde at bygge på.

Jeg tror ikke, de ønskede sig jordisk sikkerhed eller gik med den hemmelige tanke: »Det ville nu være dejligt, om vi havde penge i banken!«

De havde så nært et forhold til Herren, at de virkelig kunne sige: »Har jeg blot dig, så begærer jeg intet andet,« – de kunne sige det, fordi *de mente det!* De havde jo oplevet, ikke blot een gang, men gang på gang, at han var deres Hjælper, og disse rige oplevelser ville de ikke for alt i verden undvære.

De vidste også, at den tryghed og sikkerhed, penge giver, er falsk. Det er ikke en tryghed, der holder i døden, og den tryghed, der intet er, når vi allermost behøver den, er illusorisk.

Deres syn på tjenesten

Deres syn på, hvad tjeneste er, og hvad penge betyder, udspang af, at de altid havde Kristi kors for øje.

Her havde han uden menneskelig støtte af nogen art fuldbyrdet underværket: deres frelse. Den *dårskab*, som der blev stillet til skue for alverdens blikke, var Guds uransagelige visdom – og de lærte deraf, at menneskelig visdom og kloge beregninger ikke har nogen andel i Guds gerning, men tværtimod er en hindring for den.

De lærte også, at den *magtesløshed* over al beskrivelse, som de fandt på Kristi kors, er Guds ufatteligt mægtige kraft,

hvormed han gennemførte det kæmpeværk at forlige verden med sig selv, og de forstod, at menneskelig kraft og styrke ikke har nogen plads i Guds arbejde, men er en hindring for det.

Derfor bestod deres tjeneste i at gøre sig til eet med ham i hans dårskab og magtesløshed. Derved adskiller deres tjeneste sig fra meget af, hvad der går under betegnelsen »tjeneste«. Og derfor bar deres tjeneste så rige frugter, thi Guds visdom og kraft udfoldede sig mægtigt igennem deres tros-dårskab og kraftesløshed.

Den tanke, at deres tjeneste var afhængig af penge, eller at de kunne udrette mere for Herren, hvis de havde flere penge, opstod aldrig hos dem. Det er en tanke, der udspringer af den kødelige, menneskelige visdom, men ikke af Gud. Intet menneske kan udrette mere for Gud end at følge Kristus, og det kan flere penge aldrig hjælpe ham til.

De opfattede ikke deres uafhængighed af penge som en vældig tros-præstation, men som et privilegium. De ønskede ikke at være andet end lam iblandt ulve; således fuldbyrdede de deres mission, således virkede Gud mægtigt igennem dem; hans kraft fuldkommedes i deres magtesløshed. De var verdens fejeskarn, og selv regnede de alle fordele for tab imod det langt højere: at kende Kristus og dele »skæbne« med ham.

Deres tjeneste var og er uforståelig for det altovervejende flertal. Den hvilede, menneskelig set, på det usikrest tænkelige grundlag; den måtte, menneskelig talt, høre op hvert øjeblik, thi den havde intet at støtte sig til; den var som de overgivet til døden hvert øjeblik – men se, den levede og virkede hvert øjeblik – og den virker faktisk stadig den dag i dag!

De, der har penge

De anså det, som sagt, for et privilegium intet at eje og dog kunne gøre mange rige. Det var Guds nåde imod dem. Det var ikke noget at rose sig af; det var jo en gave.

Derfor kunne det aldrig falde dem ind at misunde dem, der havde penge. Men det kunne heller ikke falde dem ind at ringeagte dem.

De følte det ikke som deres opgave at lægge tunge åg på andre. De var fuldt forvissede om, at guld og sølv hører Herren til, og at han fordeler det efter sin egen vilje. Derfor fandtes der i menighederne også venner, der var rige på guld og sølv.

Var det så en fordel?

Ikke i apostlenes øjne, men det var et

ansvar. De skulle jo engang aflægge regnskab for, hvorledes de havde forvaltet deres rigdomme.

De følte heller ikke, at alle andre forkyndere skulle leve præcis som de, thi Gud har uddelt forskellige mål af tro, og der skal bestemt ikke skabes konkurrence imellem Ordets tjenere om, hvem der har mest tro!

Det afgørende var og er, at der ikke sniger sig nogen *kærlighed til penge* ind i hjerterne. Thi den er en rod til alt ondt.

Således bevarede de deres egne hjerter rene og hjalp deres venner til også at bevare deres hjerter frie og rene. På den måde kan penge aldrig komme til at spille nogen rolle i tjenesten og vidnesbyrdet. De, der ingen har, priser Gud, thi han slip-

per dem aldrig og forlader dem aldrig; og de, der har penge eller en sikret indtægt, priser også Gud, thi de bygger ikke deres liv eller deres tjeneste på den sikkerhed, penge kan give, men på Gud, der heller aldrig vil forlade dem eller slippe dem, og således forenes alle i en uophørlig taksigelse til ham, der gør alle ting vel!

Virkelig tryghed

I den foregående artikel er det påvist, at penge ikke giver nogen virkelig tryghed. Jeg har de sidste dage besøgt nogle gamle venner, der er lige foran opbruddet herne-defra. Med en af dem tog jeg afsked, idet hun sagde stille og værdigt: »Det er sidste gang, du ser mig henede.« Hun var så skrøbelig og svag, at jeg tror, et vindpust kunne gøre det af med hende – men hun var ganske tryg. Man lærer mere af at besøge de gamle, der har levet et beskedent og nøjsomt liv med Herren, end af hundredvis af bøger.

Hvad er det, der giver dem så dyb og bærekraftig en tryghed? *Hebræerbrevets* forfatter siger det således: »Hold jeres færd fri for kærlighed til penge, nøjes med det, I har; thi han har selv sagt: *Jeg vil aldrig slippe dig og aldrig forlade dig!* så vi frimodigt kan sige: *Herren er min hjælper, jeg vil ikke frygte; hvad kan et menneske gøre mig?*«

Gud giver os altså selv svaret: »Jeg vil aldrig slippe dig og aldrig forlade dig!« *Aldrig* betyder aldrig! Det er han den eneste, der kan sige – den eneste, der kan opfylde!

Hvornår sagde han det?

Han sagde det til *Josva*, da denne skulle afløse *Moses* og stod overfor den uoverkommelige opgave at føre folket over *Jordan* ind i det forjættede land, hvor svære kampe ventede dem med landets indbyggere (*Josva* 1,5). Og han holdt sit løfte! Aldrig et øjeblik slap eller forlod han *Josva*; derfor kom han igennem alle kampe og vanskeligheder, også når det så håbløst og umuligt ud.

Det er *tydelig* tale – og dog er der et sted, hvor han siger det *endnu tydeligere*, så det ikke på nogen måde kan modsiges. Lad os atter sammen stille i ånden gå ud til *Golgata!* Betragt atter vor lidende *Frelser* og lyt til hans råb: »Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?«

Her møder du ham, der blev *forladt af Gud* og smagte Gudsforladthedens gru.

Hvorfor?

Fordi han bar alt det fra dit og mit og alle menneskers liv, der – hvis vi selv skulle have båret det – ville have tvunget Gud til altid og for stedse at forlade os. Gud tåler ikke synd, vil aldrig have den i

sin nærhed, men straffer den uden at lægge fingre imellem. Aldrig godkender han synd under nogen form, aldrig undskylder han den eller ser igennem fingre med den. Han, der hang derude på det rå kors, blev gjort til synd for os – derfor forlod Gud ham!

Sandelig, han har selv med sin lidelse og død, med sit blod og sit råb: »Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig!« sagt til os: »Jeg vil aldrig slippe dig og aldrig forlade dig!«

Simon Peter

En af dem, der havde mest grund til at frygte, at Herren ville forlade ham, var *Simon Peter*, thi han havde fornægtet sin Herre og Mester under eder.

Skulle Herren ikke opgive ham og vende ham ryggen? Hvis han gjorde det, kunne ingen, allermindst *Simon Peter*, indvende noget som helst herimod.

Den stakkels apostel havde i virkeligheden afskrevet Herren, men Herren havde ikke afskrevet ham.

Når vi fortvivler over os selv, er den tanke meget nær: Herren kan ikke mere have med mig at gøre.

Men tænk, Herren forlod ikke *Simon Peter* og slap ham ikke. Derfor blev *Peter* frelst, og derfor fuldbyrdede han sit kald som Herrens apostel.

Skulle nogen, der læser dette, være lige ved at give op, husk da, at Herren opgiver dig ikke, slipper dig aldrig og forlader dig aldrig, hvor elendig du end føler dig.

Hvor dybt nede i fortvivlelsens og håbløshedens mørke *Peter* end var, så var dog det mørke, Herren gik ind i for hans og vor skyld, tættere og dybere; han var også i *Peters* mørke, og der slap han ham ikke og forlod ham ikke.

En kristen kan komme så langt ned i mørkets og gruens nat, at han ikke selv formår at holde fast ved troen – men Herren slipper ham aldrig, heller ikke, når han føler, at han selv har sluppet grebet om troen.

Ingen kan rive nogen discipel ud af hans hånd; intet – end ikke det dybe – kan skille os fra Guds kærlighed i Kristus Jesus, vor Herre.

Frimodig tale

Derfor kan vi frimodigt sige: »Herren er min hjælper!« Og vi siger aldrig noget forkert, når vi taler sådan. Det kan i følge sit indhold kun siges med frimodighed. En bedre hjælper findes ikke, thi intet kan hindre ham i at hjælpe os.

Det – eller rettere: *han* er vor tryghed i livet under alle forhold – også i vor sidste stund!

Han er den fuldkomne tryghed; derfor hverken kan eller skal den tryghed, han giver, »kompletteres« med den tryghed, penge giver; det ville jo være det samme som at sige, at den tryghed, Herren skænker, ikke altid strækker til!

Derfor kan vi også sige: »Jeg vil ikke frygte!« Står det klart for dig, at Herren aldrig slipper dig og aldrig forlader dig, men forbliver din hjælper i enhver situation, da er konsekvensen naturligvis, at du intet og ingen har at frygte. Du kan tillidsfuldt stole på Herren, så bliver der ikke nogen plads til frygt og uro. Vel ser det undertiden ud, som om andre mennesker (måske især dem, der råder over penge), kan gøre dig noget ondt; de kan afskedige dig, hvis du holder fast ved vidnesbyrdet om Herren, nægter at lyve i forretningen og i det hele taget er salt i deres samvittighedssår – de kan true dig med det ene og det andet – de kan stille dig overfor valget imellem at gøre dem tilpas eller gøre Herren tilpas og bruge deres penge som et pressionsmiddel – men alligevel kan de intet gøre dig, thi Herren er også deres Herre, hvad enten de ved det eller ej, og deres guld og sølv tilhører også ham, hvad enten de forstår det eller ej. Giver han dem lov til at gennemføre deres onde vilje, så er det, for at du skal opleve, at ingen kan gøre dig noget ondt, når du er nidkær for det gode. Herren slipper dig ikke og forlader dig ikke, når mennesker gør dig fortræd; han ophører ikke med at hjælpe dig, når mennesker vender sig imod dig – tværtimod oplever du i sådanne situationer hans hjælp så meget mere underfuld og rig. Intet menneske kan rokke ved Herren; derfor kan heller ingen rokke den, hvis liv er i Herrens hånd. Han er tryg – ja, ingen er så tryg i fare som Guds lille børneskare!

Den store tilsigelse

Gud taledede alle disse ord og sagde: »Jeg er HERREN din Gud ... « (2. Mos. 20,1-2). Således begynder pagten ved Sinaj bjerg, således begynder de ti bud. Hvis vi kunne høre, hvad Herren her tilsiger os, ville det forandre vort liv i bund og grund.

Han siger på eget initiativ til dem (og til os – til *enhver* af os): »Jeg er HERREN *din* Gud!«

Jeg har altså lov til at sige til ham: »Du er HERREN *min* Gud!« Ja, sig det til ham, og vær stille for dine egne ord, som dybest set er Guds ord.

HERREN – hvem kan udtømme, hvad der ligger i dette Guds eget navn, som ingen kender til bunds?

HERREN – det er ham, der har skabt alt ud af intet – ham, der også har vævet mig i moders liv – ham, der kender alle mine dage, før nogen af dem kom – ham, der kender ordet på min tunge, før jeg har udtalt det – ham, der besåede himmelen med stjerner i tusindtal og gav enhver af dem sin bane – ham, der er uden begyndelse og uden ende.

HERREN – det er ham, for hvem folkene er som en dråbe på en spand, et fnug på en vægt – ham, der fastsætter tider og grænser for ethvert folk – ham, der ophøjer, hvem han vil, og nedbøjer, hvem han vil.

HERREN – det er ham, som himlenes himle ikke kan rumme – ham, uden hvis vilje ikke en spurv falder til jorden – ham, der kender markens kryb og havets vrimmel.

HERREN – det er ham, der taler, og se, det sker – ham, der byder, og se, det står der – ham, for hvem tusinde år er som een dag – ham, der altid er og altid bliver.

HERREN – hvem kan beskrive ham – hvem kan give ham råd – hvem kan give ham noget først, så der skulle gives ham gengæld derfor?

HERREN – han er Underfuld-Rådgi-ver, Evigheds-Fader, Vældig-Gud, Fredsfyrste – han er Den Allershøjeste – han er Hærskarernes Herre – han er Den Almægtige!

HERREN – han er den, han er – han er den, han vil være – han er kongernes Konge og herrernes Herre – han bor i et utilgængeligt lys, som ingen kan komme nær – og dog siger han til dig og mig: »Jeg er HERREN *din* Gud!« Salig den, som har øren at høre dette med!

Navnet

Ja, salig enhver, der har øren at høre dette med – det er nemlig langt fra nogen selv-følge at kunne høre det!

Det viser Israels historie os, thi da HERREN kom til dem i kød og blod, hørte de ikke, at det var ham – og de mente

endda, at de både havde øren at høre med og øjne at se med! Enhver se til, at han ikke er for sikker på sig selv og sin evne til at høre og se!

Det er først i Kristus, Guds navn HERREN bliver åbenbaret os fuldt ud. Der er den dag i dag ingen, der sikkert ved, hvorledes det hebraiske navn for HERREN skal udtales, men da Jesus kom, sagde han: »Jeg har åbenbaret dit navn for de mennesker, du tog ud af verden og gav mig« (Johs. 17,6); han er selv åbenbaringen af Navnet; derfor kunne han sige: »Den, som har set mig, har set Faderen« (Johs. 14,9).

Som Jesus er, således er Faderen – som Jesus er, således er alt, hvad navnet betyder – sandelig er det evigt vidunderligt, evigt overvældende at høre ham sige: »Jeg er HERREN din Gud!«

I virkeligheden begynder de ti bud altså som evangelium, men det skal der nåde fra Gud til at høre!

Det understreges af fortsættelsen: »Jeg er HERREN din Gud, som førte dig ud af Ægypten, af trællehuset.« Han havde gjort det umulige for dem, ikke fordi de fortjente det, men netop fordi han var HERREN deres Gud. De havde erfaret det, før han sagde det til dem. Han havde forbarmet sig over dem i deres fornedrelse, gjort ende på deres trældom, ydmyget deres plageånder, ført dem ud, belæsedede med guld og smykker, åbnet en vej for dem gennem Det røde Hav, men ladet deres forfølgere gå til grunde i samme hav, bespist dem i ørkenen – kort sagt: han havde vist i gerning, før han sagde det i ord, at han sandelig var HERREN, *deres* Gud.

Tilsigelsen var stor, men det faktum, der lå bag den, var ikke mindre stort; begge dele var guddommelige.

Og dog er det endnu større og endnu tydeligere i ham, der lod sig kalde og lader sig kalde Herre, vor elskede, dyrebare Herre og Frelser! Han frelste os, ikke for de retfærdige gerningers skyld, vi havde gjort, men på grund af sin barmhjertighed, og nu, retfærdiggjorte af nåde, er vi arvinger til evigt liv og til al hans herlighed!

Sandelig, han er HERREN vor Gud, som løste os ud af al vor trældom og gjorde os til sine medarvinger!

Måtte vi altid kunne høre det, så vort indre aldrig bliver sløvt, men forbliver grebet af ham og hans vidunderlige tilsigelse.

Du må ikke have andre guder end mig

Det siger han umiddelbart efter; han ved,

hvor overfladiske de var, og vi er, derfor dette bud!

Nu forholder det sig imidlertid således, at hører vi virkelig, at han er HERREN *min* Gud, da fylder det vort hjerte med en sådan taknemmelighed og glæde, at der ikke er plads til nogen afgud i vor tilværelse. Evangeliets glæde umuliggør afguderier under enhver form.

Så forvandles budet til et *evangelium*, og kampen med afguderier af enhver art er lykkelig forbi med fuldkommen befrielse fra dem!

Vor tids afguderier er formentlig *penge*, som jeg har skrevet lidt om i den første artikel. Men hvem kan forblive bundet af mammon, når man virkelig har hørt disse livsalige ord: »Jeg er HERREN *din* Gud!«?

Man kan måske også gøre en meget kær *ægtefælle* eller et *barn* til en slags afgud; dog, det hører op, når man lytter til den vidunderlige tilsigelse, thi den virker, at man elsker HERREN sin Gud af *hele sit hjerte* og sin dyrebare hustru eller sit barn *som sig selv!*

Sandelig er den salig, som har øren at høre med! Hav derfor kun travlt i dagligdagen, men ikke for travlt – ikke så travlt, at du hører uden at høre! Det gælder nemlig *nu i dag*, at »jeg er HERREN *din* Gud!«

Du må ikke misbruge HERREN din Guds navn

Også dette bud gælder det om at lytte til, medens Helligånden gør det levende for sjælen, da forvandler det sig også til evangelium!

Hvad er det, at misbruge HERRENS navn?

De fleste siger, at det er at bande ved dette navn eller på anden måde inddrage det i lav tale. Det er naturligvis rigtigt, men det er ikke udtømmende.

HERRENS navn er, som nævnt ovenfor, åbenbaret i vor Herre Jesus Kristus. At misbruge hans navn er derfor at misbruge ham, og det indbefatter meget mere end at bande.

Du bærer jo hans navn, thi du kaldes en *kristen*. Men tænk, om du misrepræsenterer ham ved din opførsel, din tale, din adfærd, dine reaktioner – tænk, om nogen med rette kan sige: »Han kalder sig en kristen, men handler som alle andre«, ville du så ikke have misbrugt HERREN din Guds navn?

At misbruge hans navn er at misrepræsenterer det. Ak, hvor det nøder os til at holde os tæt til ham i hverdagslivet, thi på arbejdspladsen skal der nok blive lagt mærke til, hvilken slags kristne vi er.

Jeg hører ofte kristne slutte deres bøn således: »I vor Herres Jesu Kristi navn amen!« De kan vel ikke misbruge hans navn? Har han ikke selv lovet, at hvad som helst vi beder om i hans navn, det vil han gøre? Jo, det har han, men derfor gælder det så meget desto mere om at fatte, hvad det er at bede i hans navn.

Hans navn er ikke en formel – slet ikke en trylleformel, man kan benytte i sin bøn, og så skulle Gud være »forpligtet« til at gøre, hvad vi beder om. Hvem kan dog tro det?

At bede i hans navn er at bede, som han *ønsker det* – altså at bede i hans sindelag og efter hans vilje. En jordisk ambassadør, der kommer i sit lands navn, kan ikke benytte det til at få sine egne ønsker opfyldt; han kan kun fremføre de ønsker og begæringer, som hans land har pålagt ham.

Vi må aldrig glemme, hvem Herren er – vi må heller aldrig glemme, hvem der er Herre – og vi bør slet ikke glemme det, når vi beder!

Hvis vi følger disse ord til vor bøn: »I vor Herre Jesu Kristi navn amen!« da betyder det: »Lad min Herres vilje ske i denne sag, som jeg beder om!« Det kan aldrig betyde: »Min vilje skal under alle omstændigheder ske!«

Men har vi bedt i hans navn, d.v.s. har vi virkelig bedt efter hans sindelag og vilje, da behøver vi ikke at slutte vor bøn på den lidt for sædvanlige måde, thi vor Her-

res Jesu Kristi navn er, som nævnt, ikke en formel, men er Ånd og er liv!

Jo, man kan altså (uden at være opmærksom på det!) misbruge HERREN vor Guds navn ved at forvandle det til en formel, hvormed man afslutter sin bøn, og endnu mere misbruger man det, når man lægger det åg på brødre og søstre, at de skal absolut kræve at få, hvad som helst de beder om, blot de bruger Navnet, thi derved forvandler man den bedende til Herre, hvad han aldrig er overfor HERREN, som han beder til!

Har man imidlertid virkelig hørt og hører man atter og atter med stigende hjertevarme denne tilsigelse: »Jeg er HERREN *din* Gud, som førte dig ud af trællehuset,« da ønsker man slet ikke at optræde som Herre, thi man er så overbevist om, at Herren sørger for alle ens behov, og man føler ingen trang til at sætte ham stolen for døren! Man befries helt for at misbruge hans navn ved at inddrage det i ens eget program!

Han har også lovet, at hvor to eller tre samles i hans navn, vil han selv være midt iblandt dem. Ja, lad os derfor se nøje til, at det virkelig er i hans navn, vi samles, altså ikke blot formelt, men reelt – d.v.s. i hans sindelag og på hans måde. Åh, om vi altid samledes i hans navn, da skulle vi sandelig mærke, at Han er midt iblandt os! Tænk over det, alle mødegængere, alle unge, alle ældre – tænk over det, før I næste gang går til gudstjeneste, og sig til

ham: »Vis mig, Herre, hvad det betyder for mig, at jeg nu kommer i dit navn for at samles med mine brødre og søstre i dit navn!« Det kan vende op og ned på mange ting!

Det er nemlig ingen selvfølge, at vi kan samles, og det er slet ikke nogen selvfølge, at vi kan samles i hans navn!

Evangelium

Alt dette er imidlertid, når vi lytter til det i stilhed, dybest set et befriende ord, et evangelium, et glædesbud. Ingen har den mindste lyst til at misbruge HERREN sin Guds navn, dertil er det alt for vidunderligt; ingen føler nogensomhelst trang til at optræde som Herre, men kan aldrig blive færdig med at undre sig over, at HERREN nu i dag (og hver dag) er hans Gud! Det betyder jo, at HERREN aldrig et øjeblik vil slippe ham eller forlade ham, aldrig overlade ham til nogen tilfældighed, aldrig vende ham ryggen. Tværtimod vil HERREN velsigne ham hver dag, lade sit ansigt lyse over ham og lede ham ad rette veje. I trængsel er HERREN med ham, og i den time, Han har bestemt, henter Han ham til al sin herlighed!

»Jeg er HERREN din Gud!« Han er Abrahams, Isaks og Jakobs Gud.

Han er *din* Gud!

Han er *min* Gud!

Kan du ønske dig noget mere? Gives der overhovedet noget mere?

Den lille dreng

Vi kender måske alle til, at vi gerne vil være lidt alene sammen med vore nærmeste – men så kommer der uanmeldt besøg!

Det skete ofte i Herrens liv.

Engang før jødernes højtid, påsken, havde Jesus trukket sig op i bjergene sammen med sine disciple – men da kom der en skare på fem tusinde mænd foruden kvinder og børn op imod ham.

Hvilken skare, når man gerne vil være alene!

Var Herren ikke berettiget til at bede dem gå bort eller i hvert fald vente et par timer? Jo – men sådan tænkte han nu ikke – han følte sig derimod kaldet til at være noget for dem, hvor menneskelig talt ubejligt det end var!

Derfor sagde han til Filip: »Hvor skal vi købe brød, så alle disse kan få noget at spise?« (Johs. 6,5).

Filip

Hvorfor henvendte han sig specielt til Filip, hvorfor ikke til alle de andre apostle?

Johannes siger, at det var for at sætte Filip på prøve. At blive udvalgt af Herren til en sådan prøve er ærefuldt. Hvis Her-

ren spørger dig om noget, som han ikke spørger andre om, betragt det da ikke som en byrde, men som en forret!

Filip svarede imidlertid for hurtigt: »Her er så mange mennesker, at end ikke for to hundrede denarer brød vil strække til!«

Det var et fornuftigt svar. Det samme sagde alle de andre. Filip skulle imidlertid have tøvet med at svare – da ville han have fået denne tanke: »Når Herren spørger mig om noget, da har han selv svaret på sit spørgsmål!«

Og så ville han have svaret: »Herre, du ved det!«

Det havde været mere end et *fornuftigt* svar, som enhver kan give; det havde været et svar *i tro!*

Der findes nemlig intet behov, Herren ikke til enhver tid kan fylde, og der findes ingen situation, som han ikke til enhver tid mestrer! Det umulige er aldrig umuligt for ham.

Andreas

Så kom Andreas og sagde: »Her er en lille fyr, som har fem bybrød og to fisk; men

hvad er det til så mange?«

Mon ikke Andreas har taget den lille dreng ved hånden? Det tror jeg. Jeg holder af at se ham med denne lille purk, for det fortæller mig, at Andreas har været en barneven.

Drengen har enten været alene, eller også er han kommet bort fra sine forældre i den store vrimmel. Men Andreas har taget sig af ham. Og drengen har fået fortrolighed for den voksne mand. Derfor skrider han ikke som de fleste andre børn: »Det er *mine* brød og fisk,« og han forsøger ikke at gemme dem bag sig. Andreas har altså ved at vinde dette barns tillid udrettet noget yderst betydningsfuldt! Enhver, der omgås børn, tænke herpå!

Andreas gør altså Herren opmærksom på, at her er fem brød og to fisk hos denne lille fyr, men han siger også: »Hvad er det til så mange?«

Jeg ville gerne have hørt hans tonefald, thi det ville have fortalt mig, om han sagde dette med skepsis eller i en stille forventning til Herren.

Den lille fyr

Ham ved vi ikke meget om, og dog ved alle om ham. Han er blevet verdensberømt, uden at nogen kender hans navn. Uden at spille nogensomhelst rolle er han ved siden af Herren den centrale figur i dette mægtige, som er omtalt i samtlige fire evangelier.

Den første artikel her i bladet handler om *penge*. Hvad kunne de udrette her? Om de så havde haft 200 denarer, havde det ikke strakt til, rent bortset fra, at der var langt til nærmeste bager.

Der var ingen penge, men der var en lille dreng. Han var den eneste, der havde lidt forråd med hjemmefra. Hos den, man mindst ventede det fra, fandtes det, som Herren brugte.

Det er en vigtig lektie for os alle. I krisetider er det ikke altid de kendte, de store, de »betydelige«, Herren anvender, men de små, de oversete, de svage, dem som intet er. De er uendeligt mere værd end 200 denarer, ja mer end alverdens guld og sølv. Jeg har oplevet noget tilsvarende ikke een, men flere gange.

Godt, at Andreas havde blik for ham, fik et fortroligt forhold til ham, vandt hans tillid og førte ham til Herren!

Det er ved »disse mine mindste små«, Herren udfører det største. Måtte vi altid have blik herfor!

Herren

Overskriften over dette nummer af månedsbladet står på side 2 og lyder: »Selv vidste han, hvad han ville gøre.«

Det gjaldt ikke blot dengang; det gælder altid. Der findes ikke, og der opstår aldrig nogen situation, hvor Herren ikke forud ved, hvad han vil gøre!

Følgelig ønskede han ro og bød, at folkene skulle sætte sig ned i græsset.

Hvor Herren får lov til at råde, opstår der aldrig panik, hvor håbløs situationen end ser ud. Herren bød dem tage plads, thi han ønskede ikke deres tusinde forslag og velmente råd, men stilhed; det er altid i den, vi har vor styrke.

Men tænk, hvilken forvirring der kunne være opstået – hvilken uro – hvilken råben og skrigen, løben hid og did, mængdevis af forslag om at sende nogle ned til byen efter mad, o.s.v., o.s.v.

Nu sad de alle ned og rettede deres blik imod Herren. Hvorfor har vi så svært ved det?

Vi ved, hvad der skete, thi det *er* sket.

En stor glæde

Disse linier skrives ved juletid, hvor vi alle atter har lyttet til de vidunderlige ord: »Frygt ikke; thi se, jeg forkynder eder en stor glæde ... « (Luk. 2,10).

Da jeg læste disse ord, spurgte jeg mig selv: Hvad er en *stor glæde* – kender jeg selv den *store glæde* – og præger den *store glæde* min færd?

Hvad er en stor glæde?

Vi må hente svaret på vort spørgsmål i Ordet. Her finder vi, at en stor glæde er en glæde så overvældende, at man er bange for at tage imod den.

Da Jesus efter sin opstandelse viste sig for sine disciple, var de *af glæde herover stadig vantro* og undrende – de turde ikke tro deres egne øjne – de var så glade, at de var bange for, at glæden hvilede på et bedrag (Luk. 24,41) – glæden var med andre ord for stor for dem! De kunne ikke rumme den. Den gik langt dybere end til deres følelser. Den fremkaldte en undren i dem eller et spørgsmål, om det nu kunne være rigtigt!

Da *Kyras* udstedte et dekret, der gav israelitterne lov til at vende hjem fra det babyloniske fangenskab, var de *som drømmende* – de turde knap tro, at det var sandt – var det ikke blot en drøm – mon det var virkelighed, når de blev vågne (Salme 126,1)?

En stor glæde er, bibelsk forstået, en uventet glæde, en ufortjent glæde, en glæde så overvældende, at den får de glade til at bæve, undertiden til at græde.

Det var en sådan glæde, engelen forkyndte hyrderne julenat.

Nu skal vi lægge mærke til, at det netop var en glæde, som blev *forkyndt*.

Det er nemlig en glæde, der er helt uafhængig af stemningen – altså en glæde, der aldrig forsvinder, når stemningen forsvinder. Det er en glæde, der altid er der, hvad enten menneskers følelsesliv varmes af den eller ej.

Det er en glæde, der er så stor, at den er for *hele folket* og for *alle mennesker*, hvad enten de ved det eller ej; det er med andre ord en *alt- og alleomfattende* glæde!

Engelen sagde, at glæden har sin grund i, at Frelseren er født. Nu har den store glæde sin grund i, at Frelseren, der blev født hin nat, har fuldendt frelsesværket og taget sæde ved Guds højre hånd!

Nogen større glæde gives ikke, thi den betyder, at alt, hvad der volder sorg og bedrøvelse, er besejret og en dag vil være helt forsvundet fra den frelste menneskehed. Der kommer en dag, da der kun hersker glæde! Det har Frelseren, der blev født, vundet til os; han er selv garantien derfor!

Men Herren vidste det, *før* det skete. Der er en himmelvid forskel på Herrens og vor viden, ligesom der er en himmelvid forskel imellem hans formåen og vor.

Herren takkede for de fem brød og de to fisk. De var ikke en tilfældighed, men *Guds gave* til den situation. Guds gave ser ved første øjekast ringe ud, men er altid mer end tilstrækkelig. Det vidste Jesus forud og takkede følgelig for den.

Så lod han dem dele gaven ud. De skulle ikke først mætte sig selv med den, men de andre. Den rækkefølge er vigtig! Skal det, du har, altid strække til, betænk da, at du ikke først skal tilgodese dig selv!

Det viste sig, at der blev meget mere tilbage end de fem brød og to fisk, de var begyndt med. Guds velsignelse gør virkelig rig, især når man bruger den til at mætte andre med!

Hvem fik de tolv fyldte kurve, der blev til overs? Jeg ved det ikke, men jeg kunne forestille mig, at det var den lille dreng. I så fald har andre måttet hjælpe ham med at slæbe al den velsignelse, han fik, med sig hjem til hans forældre – og så har de sandelig haft noget at tale om!

Denne glæde må forkyndes og modtages i tro. Den kan aldrig opleves i hele sin fylde, før Herren har skabt nye himle og en ny jord, og han selv er blevet alt i alle.

Kender jeg selv den store glæde?

Det er det samme som at spørge: Kender jeg ham, der blev født hin nat i Betlehem, ham, der er Kristus, Herren?

Hertil må jeg svare: »Jeg kender ham – men jeg længes efter at kende ham langt bedre!«

I samme grad som jeg kender ham, kender jeg den store glæde. Han er den eneste, der kan sige til mig: »*Dine synder er dig forladt!*« og det har jeg hørt ham sige – men alligevel har jeg det undertiden som disciplene, at glæden derover er så stor, at jeg knap tør tro, om det nu også passer.

Han siger også: »*Jeg vil aldrig slippe dig og aldrig forlade dig!*« Også det har jeg hørt af ham – men også her er glæden så stor, at jeg som disciplene undertiden er tvivlende og undrende.

Og så har han sagt, at *den, som holder fast ved hans ord, aldrig i evighed skal se døden* – hvilket glædesord! – men, men glæden er så stor, at man nu og da gribes af frygt og undren i stedet for at juble af

glæde!

Han og alt det, han lover, er mig *alt for stort* – glæden, han forkynder, er for stor – det er problemet!

Det er, som når vi siger, at det er for godt til at være sandt – og dog er det sandt!

Der står en del om penge her i bladet; guld og sølv har ingen andel i den store glæde; penge har ikke bidraget det mindste til den og kan ikke bidrage til den.

Den glæde, penge skaffer et menneske, er aldrig stor, thi den holder ikke, når det virkelig gælder; den er flygtig, overfladisk, svigefuld og skuffer altid før eller senere. Hvad er den værd i sorg og i dødens stund? Penge kan derimod gøre blind for den store glæde.

Præger den glæde mig?

Den prægede *Paulus*, det er sikkert – men hvordan var det præget, den store glæde satte på ham? Den fritog ham ikke for bedrøvelse; den gjorde ham heller ikke til en overfladisk overoptimist; den gjorde ham derimod mere og mere Kristus-lig!

Herren var salvet med glædens olie, men ingen vil kalde ham for en munter mand, der altid havde en vittighed parat.

Den glæde, der beherskede ham, havde med sandheden at gøre. Han elskede ret og hadede uret, derfor var han salvet med glædens olie. Hans glæde bundede i en uplettet samvittighed, et hjerte, der ikke kendte til synd. Hans glæde var aldrig at bukke under for nogen fristelse. Selv sagde han, at hans mad var at gøre Guds vilje – det var hans dybe, hellige glæde.

Det var den glæde, *Paulus* kendte og blev præget af; han var heller ikke en munter herre, der strøede om sig med vitses, slog folk jovialt på skulderen, men en Jesu efterfølger; derfor var han glad midt i bedrøvelse, modgang og skuffelser.

Jeg har ikke det mindste imod muntre mennesker, der skaber en festlig og lys stemning – hvordan skulle jeg som dansker have noget herimod? – det er jo temmelig dansk netop at være sådan – men den glæde, der kaldes *stor*, er af en anden karat og findes kun i troen på Jesus og ved at følge ham.

Det er glæden over, at vore navne er indskrevne i Himmelen.

Det er glæden over, at vi er gået over fra døden til livet og kommer ikke for dommen.

Det er glæden over, at Herren har lo-

vet at fuldende det gode værk, han har begyndt i os.

Det er frelsens glæde og glæde over Frelseren.

Det er glæden i Gud.

Glæden over, at der ikke er personsanselse hos ham – glæden over alle hans løfter – glæden over, at han har tal på vore hovedhår, og lader alt samvirke til bedste for os – glæden over at måtte bede til ham i forvisningen om at blive hørt – glæden over alle hans velgerninger, der er så mange, at ingen af os har tal på dem – glæden over at måtte tjene ham og gøre alt i hans navn – glæden over, at vi en dag skal blive så glade, at vi ikke her i tiden kan gøre os nogen forestilling derom.

Præger den glæde os? Ja, det gør den – men den kan komme til at præge os langt mere – det sker, hver gang vi bliver opmærksomme på, at denne store glæde er Guds ufatteligt store gave til enhver af os – en gave, som i eet og alt er ufor-skyldt – en gave, som vi aldrig på nogen måde kan gøre os fortjente til.

Der er god mening i *Paulus'* ord: »Glæd jer altid i Herren!«